

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۱۱/۰۳

دوکتور نوراحمد خالدی

دموکراسی، انارشی، دیکتاتوری!!

تعدادی از انارشی خسته شده اند اما با دموکراسی میجنگند و در آرزوی یک رژیم توتالیتر دیکتاتوری هستند تا حلال مشکلات ما باشد. اگر از انارشی خسته شده اید با انارشی بجنگید نه با دموکراسی. این افراد شاید از نام دموکراسی بدشان می آید. حتی دهه دموکراسی ظاهرشاه را دهه انارشی میدانند. در آن زمان نیز با انارشی نه جنگیدند، حاکمیت قانون را تقویت نکردند، نهادهای دموکراسی را تقویت نکردند اما دموکراسی را سر به نیست کردند! دریغا که شکستن و ریختن چه آسان است به عوض ساختن و پرورش دادن!

شکایت از قانون شکنان کنید از دولت بیکیفایت، از کسانی که نهادهای دموکراسی را تضعیف میکنند نه از نظام دموکراسی. تقویت دموکراسی یعنی تقویت حکومت قانون، یعنی یک نظام متکی به حاکمیت قانون. این جنگ را با تقویت نهادهای دموکراسی به پیش ببرید. دموکراسی در شرایط از قبل آماده شده ایجاد نمیشود. دموکراسی در بطن مشکلات و نارساییها باید پرورش یابد.

دموکراسی لنگ لنگان یا دموکراسی نیم بند، تکامل نیافته، در نطفه، پر از گل و لای هزاران بار بهتر از یک رژیم توتالیتر است. نظام دموکراسی دست و پاشکسته موجوده در افغانستان هزاران بار بهتر از انارشی زمان تیکه داران مجاهدین سالهای ۱۹۹۶-۱۹۹۲ است و ملیون بار بهتر از رژیم جهنمی اختناق مذهبی طالبان ۲۰۰۱-۱۹۹۶م. این دموکراسی نیست که سبب بروز و ادامه جنگ موجوده در افغانستان شده بلکه موجودیت عناصر مخالف دموکراسی در وجود طالبان و موجودیت عناصر انارشی در وجود جنگسالاران و تیکه داران جهادی است که مسول ادامه جنگ فعلی اند.

به نوشته محترم ملکیار "مشکل اکثر ما افغانها این است که نظام را با تخلف از نظام قاطی می سازیم. بدین معنی که تخلف از قانون، دلیل معیوبیت قانون نیست، بلکه عیب در تطبیق کنندگان قانون است. بدیل بهتر برای دیموکراسی وجود ندارد، جز اصلاح و تطبیق متداوم قانون، و تطبیق با دسیپلین آن."

بارور شدن دموکراسی در نظام توتالیتر میسر نیست. بارور شدن دموکراسی در موجودیت دموکراسی تحقق می یابد. دموکراسی یک نظام آماده شده پاک و صاف در طاقچه نیست که هر وقت از فقر بیرون رفتیم و باسواد شدیم میل کنیم و آنرا تطبیق کنیم. دموکراسی در متن مشکلات، کم سوادی و فقر میتواند انکشاف کند. هندوستان بهترین مثال آن است.

با انارشی باید جنگید. و دموکراسی را تقویت کرد. زمینه های دموکراسی سالم در یک رژیم توتالیتر رشد نمیکنند و به پختگی نمیرسند. شما نمیتوانید یک توتالیتر و دیکتاتور خوب و مورد نظر تانرا انتخاب کنید. داوود خان، حفیظ الله امین و ملا عمر نمونه هایی از دیکتاتوران خوب و بد و بدتر بودند. اینها برای ما دموکراسی نه آوردند و نظامهای متکی به قانون را ایجاد و تقویه نکردند در عوض شرایط نامطلوبی را ایجاد کردند که ملت افغانستان تا امروز دست به گریبان عواقب آن است. دیکتاتور خودش می آید و دموکراسی هم نمی آورد!

پای